

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÜS NÁNDOR

Felolós szerkesztő MARÓT SÁNDOR

Amerika behajtja európai adósságait

Párisból jelentik, hogy a Chicago Tribune értesülése szerint legközelebb össze hívják Washingtonban az európai adósságok kezelésére kiküldött bizottságot s úgy lehet, már a jövőhét elején Olaszországhoz, Franciaországhoz s más európai államokhoz fölszólítás fog érkezni, az amerikai kormány utján ettől a bizottságtól. A fölszólítás sürgetni fogja az Európa konszolidálása s a háboru adósságaira nyújtott amerikai kölcsön kamatainak rövides befizetését. Az egész adósság, amit Amerika a háboru folyamán s azóta Európának hitelezett, hét és fél milliárd dollárt tesz ki.

Az a tény, hogy a bizottság a kormány fővághagyásával ül össze, azt bizonyítja, hogy

Amerika elérkezettnek látja az időt arra, hogy Európa tényleg megkezdje adósságainak komoly törlesztését, vagyis a kontinens gazdaságilag legalább is Amerika szerint már megerősödött.

Ha nem is kész megerősödére vall, de

mindenesetre jelzi az európai konszolidáció újabb etapját az a párisi hír, hogy Millerand köztársasági elnök az ujjannan vezetett párisi német követet Hoscht hivatalt fogadtatáson olyan szívélvességgel fogadta, amilyennel békekötés óta Párisban német exponens még nem találkozott.

A német nagykövet bemutatkozó beszédjére Millerand örömet nyilvánította a fölött a szerencsés választás fölött, mellyel a német kormány éppen Hoscht szemelte ki a kényes pozícióra. Kivánatosnak nyilvánította Millerand, hogy a békeszerződéseket Németország ne csak a kényszer hatása alatt és formalitáshól respektálja, hanem igyekezzék kigymolálni a német nép mentalitásából azokat a hátsó gondolatokat is, amelyek ma még a szerződések mögött lappanganak. Leghóbb óhaja a köztársasági elnökének, hogy még egy olyan su lyos tanulás, mint amilyen a háboru elvesztése következtében Németországra su lyosodott, a jövőben kerüljek el a sokat szenvedett német népet.

nában ma délelőtt megkezdtek az olasz jugoszláv szerződés tárgyalását. Nincsics a fiúmei kérdésben mondott expozét. A megegyezés — mondja — nemcsak formális, hanem a barátságos kapcsolatok helyreállítását is lehetővé teszi Olaszországgal. A fiúmei kérdésből kifolyólag a S H S állam sohasem akart háborut viselni. Ellenkezőleg, éppen a királyság ellenségei számítottak mindig arra, hogy a fegyveres konfliktus idején szétrombolhatják majd az új államot. A népszövetség maga csak akkor oldhatta volna meg ezt a kérdést, ha Olaszország is beleegyezik a döntésébe. Az expozé védelmezte a kormányt Radics házaárlási vádjaiaval szemben. Radicsot az a törekvés fűtötte, hogy az ellenségekkel érintkezésbe lépessen és a békés megoldást megakadályozza. Nincsics azzal fejezi be az expozét, hogy a fiúmei kérdés rendezésével, most már teljesen eltűnt annak a veszélye is, hogy Olaszországgal fegyveres összeütközésre kerüljön a sor.

Óriási többséggel lett Nagy Vince Debrecen képviselője

A választás érdekességei

(Budapestről jelentik.) Vasárnap reggel fejeződtek be a debreceni pótválasztások és azonnal hozzákezdtek a szavazások összeszámolásához. A választások alatt Debrecenben óriási izgalom volt. Budapestről a választások tartalma alatt Debrecenben tartózkodott több képviselő. Haendel Vilmos fajvédőjelölt segítségére Csilléri András és Petrovácz Gyula, míg a Kossuth-párt részéről Ruppert Rezső, Horváth Zoltán, Hegyemeg-Kiss Pál és Nagy Ernő, a szocialisták részéről Propper Sándor, Györki Imre, Reisinger Ferenc és Esztergályos János.

Nagy Vincének, az októberi fordalom belügyminiszterének nagy többsége volt Debrecenben. Dacára annak, hogy a fajvédők nagy propagandát csináltak Haendel mellett, mégis már a választások elején nyilvánvaló volt, hogy Nagy Vince kerül ki győztesen a választásból. A választás alatt szigorú szesztilalom volt Debrecenben és megkettőzött rendőrszolgálatok cirkáltak az utcán. Rendezavarás nem is fordult elő.

A választások alkalmából Pestről leutazott Kossuth-párti képviselőket nagy szeretettel ünnepelte Debrecen társadalma. A fajvédőknek asszony és leánykatonái sem tudták ellensúlyozni ezt. A választások alatt megkapó jelenet is játszódott le: Klár Zoltán dr főorvos vezetésével már hónapok óta betegen fekvő asszonyok, törött lábú munkások és súlyos operációkon átesett betegek járultak az urnák elé és leszavazták Nagy Vincét. Vasárnap délután hirdették ki a szavazás eredményét, mely szerint Nagy Vincét 3833 szavazattal megválasztották Debrecen város képviselőjévé. Nagy Vince megválasztása nagy örömet keltett az egész városban.

A város nem állapít meg több új illetőséget

A város régi lakosságának nincs mit tartani a revízióktól

Az idegenek ellenőrzése és az illetőségi bizonyítványok kiadásában beálló revízió túlságos riadalmat és bizonyos félremagyarázást keltett Nagyvárad közönsége körében. A legtermészetesebb, hogy azok, akik évek, sőt hosszú évtizedek óta ebben a városban tartózkodnak, itt adófizetők és polgári elhelyezkedésük Nagyváradhoz kötött, nincsenek veszélyben az új rendelkezések által még akkor sem, ha évtizedes tartózkodásuk nem precizizáltotott illetőségi, vagy állampolgársági bizonylat kiadásával. Az esetleges kiutasítások csupán a legutóbbi évek alatt beszivárgottakra, kétes egzisztenciákra s az élet nyilvánvaló árdrágítóira vonatkozik. Az illetőség leszögezése tehát korántsem jelenti azt, hogy közel tíz-tizenötezer ember kénytelen magát alávetni majd az újkeletű revízióknak.

Munkatársunknak dr Vostinár főjegyző, aki a tanácsban az illetőségi ügyek referense, a következőket mondotta:

— Aki már megkapta az illetőséget és a szigüranciával igazolja, hogy nincs

felvéve az idegenek lajstromában, minden további nélkül megkapja az illetőségi bizonyítvány másodlatát, mely legtöbb esetben útlelvel ügyben szükséges.

Ujjannan a város nem állapít meg több illetőséget. Minden erre vonatkozó kérvényt felterjesztünk hierarchikus úton a belügyminiszterhez, azaz átesszük a prefektúrához, amely azokat a miniszterelnökhöz továbbítani fogja.

A városi tanács csak a minisztériumból való kérekezés után dönt az illetőség megadásá ügyében. Előre nem is véleményezünk, tisztán a minisztérium fog a becsatolt okmányok alapján saját hatáskörében határozni. Eppen ezért szükséges, hogy az illetőségi bizonyítványok iránti kérvények precízen felszerelve adassanak be. Tekintve, hogy útlelvele már igen mindenkinek van, az illetőségi bizonyítvány megszerzésével járó nehézségek, aligha fognak súlyosabb helyzetet provokálni.

A fiúmei kérdés a belgrádi skupstina előtt

Nincsics külügyminiszter replikája Radics vádjaira

A bukaresti „Presa” című lap írja: A skupstina elé a közeljövőben kerül a szerb-lakás egyezség elfogadása. A parlament kérte a sürgősség kimondását, a külügyi bizottság meg is szavazta a sürgősséget, de mindössze egy szótöbbséggel. Tizenegyen a sürgősség mellett, tizen ellene szavaztak. Ezt követte azonnal a két felelős tényező, Pasics és Nincsics betegsége. Mi történhetett hát Belgrádban? Radicsnak, a horvátok vezérének visszatérése a magyarázat. Tudni kell azt is, hogy a határ

kérdés még ma is több, mint egyszerű elment. Radics kezében a végleges határ elfogadása kitűnő fegyver volna a szerb kormány ellen és Radicsnak a sajtóban közzétett nyilatkozatai bizonyítják, hogy ezt a fegyvert fel is akarja használni. Ez a kérdés könnyen kormányválságot is idézhet elő, éppen ezért szokatlan érdeklődéssel tekintenek a Kamara legközelebbi ülései elé. A kérdés — írja a „Presa”, sok figyelmet érdemel nálunk is.

Belgrádi hírvetők szerint: A skupsti-

Csak ábránd az antiszemitizmus?

Válasz a Vestul cikkére

A „Vestul Romaniei” tegnap válaszolt a „Nagyvárad” múlt heti cikkére, melyben — némi megjegyzéssel kísérve — közreadtuk román lapjainkban a romániai zsidókról elmondott súlyos tévedéseit. A Vestul cikkírója most azt igyekszik bizonyítani, hogy „merő ábránd” az, mintha ők antiszemiták volnának. A lap magatartásából és annak közleményeiből a váradi zsidóság ugyan aligha ringathatja magát ebben az ábrándban. Dehát a Vestul tagadja antiszemitát voltát és ezt készséggel vesszük tudomásul mi is.

Igaz ugyan, hogy egy mondattal később a cikkíró tényként állítja, hogy a lapnak cikkei a zsidókat következetesen üti — de ezt csak azért teszi, mert — a Vestul szerint — ezek a zsidók veszedelmes akadályai a románok jogainak realizálásához. Hogy honnan veszi a Vestul ezt a képtelenséget és mire alapítja ezt az épp annyira lehetetlen, mint valótlan vádját, azzal a cikkíró — úgy gondoljuk — örökre adós marad. A közgazdasági, kereskedelmi és ipari életben éppen úgy részt vesz a zsidóság — tehát Románia finansziális életének megerősítésén, akár csak az egyetemes kultúra előbbrevitelében. Talán ezzel ütnék el itt ezek a rettenetes zsidók az államfenntartó románságot jogaitól? Talán állásukból, tekintélyes pozíciójukból sodorják ki a románságot? Igazán nem tudunk ilyen offenzív-zsidókról. Az pedig, hogy a Magyarországon élő zsidóság — minden numerus clausus dacára — a magyar egyetemeket keresi föl, ez tisztán a magyar zsidóság dolga. Romániából vajmi kevés főiskolai hallgató ül a magyar egyetemek padjaiban. Igaz ugyan, hogy a bukaresti és kolozsvári egyetemeken nincs numerus clausus, azonban igen sürű időközökben és elég tapintatosan figyelemztetik a zsidó hallgatókat, hogy még sem egészen ábránd és illúzió az a szó, hogy antiszemitizmus. A cikkíró urának egyébként azt ajánljuk, hogy látogassa végig a nagyváradi zsidóiskolákat és — mielőtt cikket ír — győződjön meg, hogyan és milyen eredménnyel tanulják ott az államnyelvet. A Vestul válaszcikkét egyébként itt adjuk:

„A kaftános magyarok.” Válasz a „Nagyvárad”-nak.

A kifejezést a „Nagyvárad”-tól kölcsönöztük. Ami azonban bennünket annyira meglep, az, hogy nem tudják megmagyarázni álláspontunkat és azt egyszerűen antiszemitizmusnak mondják.

Már más alkalommal is kifejtettük, csak egy ábránd az, hogy mi antiszemiták volnánk, mi csak a román érdekek ellenségeit sújtjuk és ha ezek éppen a zsidók, akkor ez nem jelentheti azt, hogy mi antiszemiták volnánk, mint ahogy nem lehetnének kínai ellenesek, bár ha a magyar lapokat kínaiak írnák és ezeket a kínaiakat Szegeden a magyar reveráns vízzel keresztelték.

Tény az, hogy vezércikkünk, mint a „Vestul Romaniei” többi cikkei is: a zsidókat üti. De ez csak annyit jelent, hogy ők a legveszedelmesebb akadályai a románok jogainak realizálásánál, itt idehaza. Ők akadályozzák minden lépésünket, őket ösztönzik a magyarok és amikor kiakarjuk nyitni a szemünket és megakarijuk velük érteni, hogy ezzel csak ezeknek a gerdáknak üzemeltet szolgálatát — akkor antiszemiták vagyunk.

Nem tesszük azt meg önknek, hogy

felsoroljuk a gyenge románok nevét, mert mi nem teregetünk ki családi szennyeket. De azt mindég hangoztatni fogjuk, hogy a zsidók Romániában nem lehetnek magyarok, hogy meg kell tanulniok az állam nyelvét, hogy tisztelnék kell törvényeinket, hogy a mi iskoláinkban kell tanulniok, nem Szegeden, még kevésbé Budapesten, ahol a „numerus clausus” van, amely egyenesen kényszeríti, hogy lemondjanak szent lelki örökségükről: a „hűségéről”. És ha azt magyarázzuk, hogy a magyarizmussal megvannak mérgezve, hogy Románia határai végelegesek és hogy nem a magyar kultúrájukkal — a szegedi magyar kultúrárt értem — közeledhetnek mihozzánk, akkor antiszemiták vagyunk. Mégis konkrét eseteket tudok felsorolni, amikor tárgyaltunk, együtt dolgoztunk és szép eredményeket értünk el zsidókkal, akik számoltak az időkkel, amelyekben élünk és akik megértették, hogy nem lehetnek uszályhordozói a román érdekek elleni áramlatnak.

„Kaftános magyarok.” — ez minden antiszemitizmusunk titka, — mert ha kaftános zsidók volnának, semmit sem szólnánk ellenük. Mint ahogy egy román sem haragszik meg, ha „bocskoros román”-nak hívják.

De értsék meg lapjaink, hogy ilyen jelzőkkel nem állhatnak meg bennünket harcok utunkban, amelyet az annyira nagy igazságu románságunkért vívunk, itt a határokon.

Ami pedig a zsidók hirdetéseit illeti, biztosíthatjuk, hogy a lapunknak más alapja van, mint Jüda pénzé, a reklámok inkább az ő érdekeit szolgálják, mert beviszik a románokat az ő üzleteikbe és a román pénzt zsebeikbe. Mi is volnánk hát mi?

Bofa György.

Karácsonyi János püspök nyilatkozata budapesti felolvasásáról

Dr. Karácsonyi János püspök az elmúlt hétfőn Budapesten a Magyar Tudományos Akadémiában felolvasást tartott. Felolvasásának a címe volt: Attila népe voltak-e a székelyek? Az európai híri történettudós kutatókra támaszkodva beigazolja, hogy igen, tehát bizonyos tekintetben megerősíti a mondákat a hagyományokat. De a székelyek ősei — mint Attila népe — a gepidák voltak dr. Karácsonyi János megállapításai szerint.

A felolvasás után a budapesti újságokban egy Horváth Sándor nevű úr nyilatkozatot helyezett el, amelyben az egész felolvasásról azt mondja, hogy „egész terjedelmében nélkülöz minden tudományos történelmi és nyelvészeti alapot”. Horváth Sándor állami levéltáros volt, de elbocsájtották. Régebb idő óta koglalkozott a heraldikával és a „Turul” című folyóiratban csak nemrégiben olvastunk egy nagyon lejutó kritikát egy husz oldalas heraldikai munkájáról. A tudományos körök nem fogadták el Horváth Sándort tudományos kutatónak, azonban arra tekintettel, hogy a budapesti sajtó helyt adott nyilatkozatának, munkatársunk fel-

kereste dr. Karácsonyi János püspököt és kérte, adjon felvilágosítást felolvasásának lényegéről s a Horváth Sándor nyilatkozatáról.

— Felolvasásomban először is megállapítottam a X. és XIII. századbeli történeti kutatókból is, hogy az akkori székelyek még a magyartól előző nyelven beszéltek és hogy őket a magyarok a honfoglalás-kor, 896-ban már itt találták. Huszonöt évvel a magyarok beköltözése előtt, a későbbi magyar területen csak három nép-törödek volt: a szláv, avar és gepida. A szlávoktól a székelyeket határozottan megkülönböztetik. Az avarok 870—896-ig a Fertő-tó környékén a németek és szlávok közt lefolyt harcokban teljesen kipusztultak. Így tehát a székelyek nem lehetnek mások, mint gepidák törödekéi. Ezt bizonyítják a legrégebbi székely személynevek s helynevek is, mint pl. Farcád, Kobád, Tibád, Monyád, Ridvány, Vacmán, Ostormán és főleg Moson. Mellékesen kitértem arra is, hogy így legkönnyebben megfejtethető a régi székely rovásírásnak a görög, illetőleg cirill íráshoz való hasonlóságai. Mivel azonban a régi székelyek katonák voltak és a hadjáratokban sokszor távol voltak, kénytelenek voltak magyarokat segítségül hívni állataik őrzésére, földjeik művelésére. Így aztán megindult az a folyamat, ami a török-bolgárokat szlávokká, a skandináv-orszokat szintén szlávokká, a germán-frankokat pedig francia latinokká tette, vagyis a harcoló osztág beolvadt a dolgozó osztályba. Ennélfogva a régi székelyek ugyan Attila népe voltak, mert mint a világtörténelemből tudjuk Attilának a gepidák voltak leghíresebb szövetségesei s a catalaunumi ütközetben legvitézebb harcosai, de a mai székelyek már Árpád népe, mert 1602-ben kilenc-ezerháromezáz névszerint összeirt székely család közül már egyetlen egy sincs más mint magyar nevű, még szláv vagy rokon nevű sem.

— Megjelenik könyv alakban méltóságod felolvasása?

— Igen, körülbelül másfél év terjedelmében közelebbről kiadom könyv alakban.

— Horváth Sándornak felszólítására nem válaszolok, mert ő annyira a képzelet szárnyaiban jár, hogy vele repülni nem tudok.

MOLNÁR

férfi és női divatcikkekben a legolcsóbb bavasárlási forrás, Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 9.

Megkezdődött a nagy tavaszi vásár
öltöng és kabát
szövetekben

a szolid olcsó áraitól elismert

Postavaria Székely posztóüzletében
Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 5.

Az „Apolló” mozgósínház szenzációja

Erzsébet osztrák császárnő filmen

SZÜCSÜZLETÜNKET

Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 8.
sz. alá (Stepper cukrászdával szembe)

áthelyeztük

ZBORAY GYULA és TÁRS

Jó eredményt mutat fel a színiskola

Komolytan volna fölteni a kritika írását Buláriját, de lelkismeretességnek számíthat az is, ha a mértékkel mérten a jókakat súlytalanul azótt aggatni a vasárnapi színiskola előadás elbűntől.

Egy erdélyi magyar színiskolára az utánpótlás emíttion felelősségteljes feladata hárul. Semmi más, csak az, hogy a színiskola dekoratív alkalmassága a mai erdélyi helyzetben nem jöhet tekintetbe. Az erdélyi magyar színiskolának nem szabad lennie a színészprotézisek, sem demondszenészeknek, de különben önkéntesnek kell az előbbtől, azok, akik ártatlan rajongót a riválák fényűző világának, de semmi más képességük nincs, csak az áhítat predesztinációja, ne tegyék le a varrót, ne hagyják ott az írópépet s főleg ne a háztartás portörőjét, vagy főzőkanalát. Avagy a pulót, ruhelyt, íródat. Elsősorban következnek az önkritika, a tehetség önmagával való lomérése és ami nagyon fontos: az esteire! A jó külsejű bíró csak önzés művészi kvalitással ellenére előnyben a rossz megjelenésével szemben. Az önkritikának lehetőleg már ne is jussanak a riválák az iskola rostálás s jól tudjuk, hogy az első nehézségek ellenére nagyon jó eredményt mutat el Hetényi színiskolája.

A majdnem megtört nézőtér áig győzte lapssal a vasárnap délelőtti debüt-két-három nagyzerű tetszést csillogtatott meg. Ez a két-három igazi szilisz is elegendő, hogy igazolja a színiskola életképességét s Hetényi komoly törekvéseit. Különben az operett mutat fel két olyan tanítványt, akik a jövő színdobozban már kész színészeként léphetnek a riválák elé. Braun Anci szubrettprimadonna, azok közül való, akik karriort csinálnak. Már is nagyzenében beszél, kintőben táncol és hangnagya is bőven van. Édes jelenség. Dayka Margit a kórusban amulta meg a biztos mozgást. Östettség, csak le kell bonyol. A marosvásárhelyi színház már is szorzódtatási alánlatot lepte meg. Sikere domitált a délelőtti. Dicker Seldi jó beszédtechnikájú színesítő lesz s tehetségesnek ígérkezik Morgenstern Dica. Kövér Irma szépségével hódít a mint tanító fokozható tudását Bakó Eszter. A tehetségesek közül való s színpadra termelt Fényes Lili is, aki különösen egy színpadon előadásával tűnt fel. A férfiak között jó termés Karácsonyi Miklós, aki fejlődőképes naturbursnak bizonyult.

Nem tenné rosszul Hetényi főrendező, ha java növendékeinek módot nyújtana a színházi előadásokon való részvételre. (bl.)

A magyar korona az osztrák korona alatt

A magyar korona, melyet néhány hónapig a kölcsönnel járó hírek stabilizáltak 3-as zürichi kurzuson, újra megindult a lejtőn. Előbb csak, néhány hete már értéke egyharmadát veszítette el s egy leírt 120 korona helyett 150–160 magyar koronát kínáltak. Egy hete is alig mult, hogy a korona a leírt való viszonyában 1:300 arányra ugrott.

Ekkor már bizonyosnak látszott, hogy a magyar korona nivellálódik az osztrákkal s a legaggódóbb közgazdász sem hitt a magyar korona sorsában, mely megindult a márka útján. Tegnap óta egy leírt, anélkül, hogy a zürichi jegyzésben nagyobb ingadozás lenne 600 koronát fizetnek. A tömérdek magyar papírpénz, melyet hetenként milliárdokkal növelt a bankpréz, eddig a tözsdén keresett elhelyezést. A hat hónapos tözsdépánik azonban elriasztotta a pénzt a budapesti értékpapírpiacon, mely csak vegetál s nem tudta követni a felfelé tendáló árakat.

Hogy mi váltotta ki a magyar korona nagy bészét, inkább csak találgatni lehet. Jelentős hírforrások azonban már hónapokkal ezelőtt sem titkolták, hogy a magyar kölcsön ára egy halatlan bész lesz. A külföldi tőke, akik Bethlennek beígérték a pénz szállítást, kölcsönüket a magyar korona megmentremelésével akarták megkeresni. Ez a terv, a történet szerint meg is valósult. S hogy megvalósulhatott a magyar pénzügyi politika elmeszégénységének köszönhető. A budapesti ellenzéki lapok hetek óta követelik Kállay Tibor pénzügyminiszter lemondását,

aki ügyetlen és rossz politikájával előbb a tözsdét törte le mesterségesen, ezzel elszegényítve a városi középosztályt, aztán nem tudta megakadályozni a rettentő áldozatokkal fenntartott zürichi kurzus leomlását. Magyarország pénzügyi katasztrófa nem hasonlítható össze Németország öntudatos manőverével. Németország a milliárdokra átnyomott milliós bankjegyekért és billiókra, trilliókra átkeresztelt papírokért annyi idegen valutát vásárolt össze, hogy megteremthette a járadékmárkat, az értékálló német pénzt. A magyar pénzügyi viszonyok konszolidálása még a messze jövő zenéje s igen kétségessé vált, hogy az ezután bekövetkező külföldi kölcsön gyógyító hatását nem-e eliminálta teljesen ez a legujabb megrázkódtatás.

Budapestről tegnap érkezett utasok egyenesen megdöbbenő képét festik annak a katasztrófának, amely a magyar korona újabb óriásmérvű ruhanásával az ottani gazdasági életre ránehezedett. Három nap leforgása alatt a magyar korona a leírt szemben éppen felére zuhant le s tegnap már egy leírt Budapestben hatszáz magyar koronát kínáltak. A budapesti hallatlan pénzértéktelenedés azokra a két évvel ezelőtti bécsi napokra emlékeztet, amikor az osztrák főváros gazdasági megropppanása az üzletfeszítogatókat kirobantotta. Erdekess, hogy aki most megy fel Romániából Budapestre a lei megnövekedett vásárlóerejére való tekintettel 2–3 ezer leírt nagyon jó ruhát, 20–30 leírt pedig elsőrendű ebédet kaphatnak.

Három nagyváradai sportegyesület évi közgyűlése

Mindhárom nagyváradai sportegyesület — a Nac, Török és az Egyetértés — vasárnap tartotta meg évi közgyűlését. A legnagyobb érdeklődés a Nac közgyűlését kísérte. A közgyűlési terem zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. A közgyűlés Szabó Andor nyitotta meg, aki felemelt a kifogástalanultu egyet hibát, amelyeket — szerinte — ki kell küszöbölni. Botta Romulusz főtitkár az évi jelentést terjesztette a közgyűlés elé. Kérte, hogy mondjanak jegyzőkönyvi köszönetet hatalmas munkásságukért dr. Pelle Jánosnak, Németh Pálnak, Grünstein Bélának és Hartmann Bélának, akik úgy erkölcsileg, mint anyagilag támogatják a Nac munkásságát. Majd megemlékezett a főtitkári jelentés az elmúlt évben elhunyt klubtársairól Löwenstein Mórról és Soós Gyuláról. Felelevenítették az elmúlt év futballsikereit, az első és I. b. csapat teljesítményeit. A tornaszakosztály működéséről Szántó Sándor terjesztette be jelentését. Kifogásolta, hogy a vezetőség nem fordít kellő gondot a tornaszakosztály működésére, sem erkölcsileg, sem pedig anyagilag nem támogatják.

Ezután tudomásul vette a közgyűlés Németh Pálnak, a tornaszakosztály elnökének a lemondását és eddigi munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet fejtette ki. A pénztári jelentésből kitűnt, hogy az egyet anyagi helyzete nem a legjobb. A múlt évi mérleg 10.820 lei passzívumot mutat. A jelentések felolvasása után nyílt szavazással megejtették a választást, amelynek eredménye a következő lett:

Örökös elnökök: Dr. Adorján Emil, Kovács Kálmán, Péászor Bertalan, Szabó Andor. Elnökök: dr. Pelle János, tb. elnökök: Mészáros Endre, Girescu Constantia, Fehér Dezső, Hartmann Sándor, Marchitz Janou, Capitan Tanasi, Zlatescu. Társelelőkök: Hollós Jenő, Kálmán György. Alelnökök: Grünstein Aladár, Kara Mihály, Karácsonyi Gyula, Kovács Pál, Chaura Rudolf, Németh József. Ügyvezető alelnökök: Botta János.

nos. Főtitkár: Botta Romulus, Strasser Emil. Titkár: Flegmann Géza, Fülöp Ernő. Főpénztáros: Kovács László. Pénztáros: Goldmann Miklós, Menning Sándor, Románzky Ede, Klein Antal. Számvizsgálók: Rosenfeld Henrik, Szilágyi Ernő, Havas Jenő, Grosz Lajos. Főellenőr: Jancsó Béla. Ellenőrök: Hollós Pál, Herschkovits Dezső, Horváth Imre. Főjegyző: Komán Károly. Jegyzők: Bihari Jenő, Ellender Ede, Löwenstein Rezső. Football-intéző: Gárdos Andor, I. b. és II. b. osztályos: Glück Miklós. Házgyógyász: Rein Jenő, Románzky Albert, Zauderer Dániel. Club-orvosok: dr. Goldmann Árpád, dr. Kenéz Lajos, dr. Roskopi Béla, dr. Markovics Andor, dr. Weisz Sándor, dr. Masznyik Elemér, dr. Ellender Ede. Ügyvezetők: dr. Faragó Viktor, dr. Grünstein Bernáth, dr. Lenkey Árpád, dr. Steiner Sándor. Club-intéző bizottság: Grünstein Béla, Szabó Andor, Hollós Jenő, Kovács István, Kovács Pál, Kovács László, Gárdos Andor, dr. Steiner Sándor, dr. Lenkey Árpád, Glück Miklós. Hívtalálóból tagja még az ügyvezető alelnök és a főtitkár. Választmány: Beck Albert, Beck Árpád, dr. Balassa Dezső, Babrik János, Joan Barnas, Csillag László, Deutsch Miksa, Frank László, Freiberger Sándor, Ferdinándy Hio, Fuchs Géza, Fodor Béla, Locot. Öbuthu, Guth Árpád, Hill László, Hönigsberg József, Horváth Miklós, Jakabovits Elemér, Moise Iskovits, Keszler Manó, Kiss Jenő, Klein Sámuel, dr. Kovács Oszkár, Kiss Ernő, Kálmán Dezső, Kolner János, Kopper Arthur, Lőrincz Arthur, Lusztig Emil, Lamm Vilmos, Mendel Péter, Markovits Mór, Neumann Miksa, Papadopol Atanasu, Sublocot, Csete-rás, Miroca Pintea, Rumler Ödön, Stern Miklós, Székely Dezső, Stamb Oszkár, Stamb Gyula, Stankovics László, Schmitt Béla, Sternberg Géza, Eugen Saleu, Coriolan Sahian, Augustin Simok, Locot. Bazil Serbán, Szántó Sándor, Traub Gyula, Weinberger László, Máthé Ferenc, Bédross József. Torna-szakosztály elnöke: Saakács Antal. Előadó: Szántó Sándor. Torna-szakosztály elnöke: Németh Pál. Előadó: Horváth Géza. Birkózó-szakosztály elnöke: Stern József. Előadó: Faragó Viktor. Box-szakosztály elnöke: Komán Károly. Előadó: Stern József. Atletikai szakosztály elnöke: dr. Pelle János. Előadó: Pelle György.

A Török és az Egyetértés közgyűlése.

Ugyancsak basárnap tartotta rendkívüli közgyűlését a Török és az Egyetértés. Löwenstein Sándor elnök nyitotta meg a gyűlést. Az elnök megrázkódtatott után Miklós

Apolló mozgószínház.

Keddől — csütörtökig

Erzsébet osztrák császárné

élete film.

Életrajz 6 hosszú felvonásban.

Larisch grófnő

a császárné unokahugának és udvarhölgyének emlékiratai nyomán.

Az idény szenzációja

Atlantic film!

ela ismertette a tárgysorozatot. Először az egyesület anyagi helyzetét beszélték meg. Anyagi gondokkal küzd az egyesület és ezért a február 24-iki estély érdekében Mikló, hogy ejtsenek ki propagandát. Törökös — mondja Mikló jelentése — az egész ország sportegyesületei között jó helyen áll. A sport minden ágával szívesen foglalkozik és az elért eredmények még több munkára serkentik az egyesületet.

A közgyűlésen ezután megbeszélték március 16-iki tisztújításokra vonatkozó feladatokat.

Az Egyetértés közgyűlése.

Az előző megnyitó után dr. Tóth erenc felhívta a választmány tagjait, hogy a közgyűlésre jelölő bizottság tagjai alakítsák meg. A választmány a bizottság elnökévé Magyar Bélát, tagjaivá pedig dr. Papp Lászlót, Katona Miklóst, Zsófi Károlyt, Fried Árpádot, Csugán Antalát, Kés Kálmánt, Krüger Károlyt, Lauer Győzöt, Dobó Gusztávot és Balogh Imrét delegálta. A jelölés megjelölése után mondotta a választmány, hogy a közgyűlésnek előterjesztést tesz a klub nevének Egyetértés-Rimandóczy Sport-Egylet való elnevezésére. Végül a választmány Kalmán György elnök édesanyja elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén 500 Ft adományozott az Izraelita Nőegyletnek.

Ot millió frankkal segítyezi gyelőre Magyarország az ipari és kereskedelmet

Devizaközpont vezetőjének nyilatkozata — A magyar kölcsön és az angol-francia jóviszony

Budapestről jelentik, hogy vasárnap a pénzügyminiszter és a Devizaközpont vezetője között tárgyalások folytak, melyek végzetével Tabakov kijelentette, hogy ezen a héten az ipari és kereskedelmi kiegészítő 3 millió, a kereskedelmi kiegészítő 2 millió svájci frankot adnak ki.

A londoni „Observer” jelentése szerint kitűnt, hogy a jótéti bizottság hány napon belül kiegészítő megsegítésre jut magyar kifizetés ügyében a bankok vállaltak közebe nem jöttek, ezen a héten egységes formában homályosított.

A kérdés rendezése nemcsak Magyarországra nézve fontos, ahol a gazdasági viszonyok válságára fordultak, hanem számottevő vulkánként az angol-francia viszonyban is.

Az Ipartestület Hitelszövetkezete

Vasárnap délelőtt az Ipartestület összehívta a rendes évi közgyűlést, melyen a szövetkeleti tagok nagy számban jelentek meg. Az ülést vezénylő Jeremiás, az Ipartestület elnöke örököse elnöke vezette. Kelen Béla beszámolója után az igazgatóság jelentése, mely a szövetkezet nagy fejlődéséről, kitűnő évi eredményéről tesz tanúságot. A kitűnő évi évi eredményeként az ez évi osztalékot ilenc százalékban állapították meg. Az igazgatóság jelentéshez többek között az, a jelentést tudomásul vették és a feladatok megadták. Majd az új igazgatóság megválasztására került a sor. Az új igazgatóság bevéltatották 16. Csor János, Szabó Dó, Zhoray Gyula és Hartmann Sándor tagok, a felügyelő bizottságba a központ részéről jelölték dr. Andrián Józsefet, megválasztották Lovas-Leitmann Gábor, Gáspár Mihályt és grády Gyulát. A választás megjelölése után vezénylő Jeremiás elnök néhány beszédet szövegeztetett a közgyűlésen.

Női és férfi esőernyők

Bőrkalapok, kesztyűk nagy választékban érkeztek

Old-Englandba.

Ternyei Antalné temetése

Nagyvárad egyetemes minden társadalmi rétegének ostálla és mélységes részvétele kísért utolsó útján Ternyei Antalné, az a nemzeti úriasszony, aki csak a szeretet szavát követte életében és a jeleknek, a magától nem ismertek volt. Parádán népszerűség, a barátoknak és a szeretetnek ösztöne és meleg kapcsa vette körül személyét és koporsója, sírja körül állottak megint mindazok, akik ezt a nemzeti úriasszonyt annyira szereték és becsülték. Csatládjának életét lelke volt és legközelebbi hozzátartozói: agg édesapja, Kepes Ignác, melyen sujtott és szerető gyermekei: Kalmán György és neje, Ternyei István és neje, Ternyei Pál és közelebbi hozzátartozói, sógora és unokatestvérei: Ternyei Ámin és neje, Kepes Samu és neje sírja állottak körül azt a hantot, melynek hideg mélyén most a legjobbszívú asszony pihen.

A Calvin (Rikett) utcai gyűjtőházánál már kora délutáni hatalmas gyűlések között gyűlést és ott láttuk Nagyvárad társadalmának minden kitűnőségét: az igaz barátokat, a tisztelőket, akik utolsó búcsútát helyezték a szeretet és megemlékezés virágait, koszorúkat az elhunyt úriasszony ravatárára.

És mindenki szemébe könny szökött, amikor elhangzott a megrázdító halotti ima és Kecskeméti Lipót dr. főbíró, maga is mélyen meghalva, mondott költői szavazású, hazafelhangzó gazdag beszédet, melyben az asszonynak, hitvesnek, anyának mintaképét állította oda a sok szenvedésen átvitt úriasszonynak nemzeti életét. Megindult a gyászmenet és a koporsót hűsöken követik a zsidó temetőbe mindazok, akiknek életében oly kevesen volt Ternyei Antalné és kinek emléket mindvégig megőrizik.

MOZI

— Az Apolló mozgószínház szenzációja: Erzsébet osztrák császárné filmje. Lariach grófnő, Erzsébet osztrák császárné unokahugának és udvarhölgyének hiteles emlékiratait nyomán készült az idény legnagyobb filmszenzációja. A hatalmas film a boldogtalan császárné egész élettörténetét mutatja be. A ritka szépségű filmet a nagyzerző rendezte és a művészek elsőrendű alakítása teszi felejthetlenné. A monumentális film keddtől csütörtökig marad műsoron. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

— Az ifjú Medardus második, befejező része látható ma a Dorian-filmszínházban. Várkonyi Mihály és Eszterházy Agnes grófnő színészi tehetségük legjavát adják ebben a darabban. Csütörtökön látható először „Szent Mihály” a főszerepben Petrovits Szvetislávval. A Werner Emilia regénye után készült 6 hosszú felvonásból álló film a szezon legnagyobb szenzációi közé tartozik.

TÓZSDE

Zürich, február 18. Nyitás: Berlin 10 0-a 1/5, Newyork 574/72, London 2468 fél, Páris 2512 fél, Prága 1667 fél, Milánó 2492 egyen., Bukarest 298 háromn., Budapest 199 fél, Bécs 0.0081.

Bukarest, február 18. Zárlat. Devizák: Páris 835, London 8353, Newyork 194, Róma 895, Zürich 3390, Bécs 28 háromn., Prága 565, Berlin 25, Budapest 70.

Valuták: Font 835—840, frank 860—865, svájci 34—34 fél, líra 860—870, dinár 225—232, dollár 190—191 fél, osztrák 27 fél—28 fél, magyar 353—45, székeli 560—565.

Zürich, február 18. Zárlat: Berlin 10 0-a 1/5, Amsterdam 215, Newyork —, London 2467, Páris 2480, Milánó 2485, Prága 1667 fél, Budapest 0.0199 fél, Bérgád 760, Bukarest 298 háromn., Bécs 0.0081.

Budapest, február 18. A hétéfői értékpapírpiacon záratai: Angol-Magy. 189, Hazai b. 485, Magy. H. 1030, Lezárm. 170, Olasz. 49, Osztr. H. 305, Salgó 980, Rima 210, Könti 51, Déli 153, Államv. 725, Bosnyák Ag. 130, Földhitelb. 1000, Hermes 140, Lagatlanb. 630, Keresk. H. 53, Forg. b. 82, Mercur 42, Keresk. b. 2370, Belv. tak. 88, Egy. Bpest főv. 400, Magy. Élt. Tak. 370, Pesti Hazai Első 7350, Borsod. Miak. 230, Concordia 87, Első bp. gőz 200, Gizella 95, Hung. gőzm. 200, Viktória 400, Beocsini 1850, Borsodi szén 365, Szászvári 720, Kohó 1950, Drasche 630, Magnezit 4800, M. Ált. kőszén 4500, Ujlaki 410, Urkányi 1600, Koburg 92, Fegyver 2300, Ganz Danub. 6700, Ganz-Vill. 3300, Győrffy, Wolf 195, Hoffner 280, Láng 275, Lipták 32, Rössemann 150, Schlick 178, Schuller 70, Teudloff 175, Wörner 38, Osztr. légsz. 1450, Baróti szesz 14 fél, Boni 230, Danica 225, Egis 108, Izso 1125, Papirpar 36, Flóra 198, Goldberger 175, Hung. mütr. 410, Karton 150, Klodil 220, Cukoripar 5900, Österm. 515, Rugganya 410, Vasúti forg. 400, Marosv. petr. 210, Mezőg. ipar 872, Ocean 77, Olajipar 160, Phobus 78, Villányi p. 85, Zagyva-páf. 73, Egy. fa 90, Guttmann 1500, Lignum-Tröst 195, Magy. Ált. fa 12 fél, Malomsoky 24, Neuschloss Lichtig 13 fél, Uj Ofa 980, Rézb. 260, Szalvona 168, Zabolai 243, Zenta és Rosk. 250, Adria 1500, Atlantica 78, Levante 400, Trust 195, Nasic 3750.

* Modell-kalapot Moskovits Etelkánál

* Friss tavaszi angol és francia női és férfi divatlapok érkeztek a Hegedüs Hírlapirodába.

* Díszített bőrkalap 150 lei a „Ritában.”

* Értesítem a t. vásárló közönséget, hogy tavaszi szövetkiállításaimmal és választékban érkeztek, amelyeknek árai meglepően olcsók. SZABÓKNÁK BÉLESÁRUKAT az utóbbi években nem létezett olcsó Engros árban árusítok. SZÉKELY posztóáruház Avram Jancu (Kossuth) utca 5. szám.

Megnyit a
„CHIC”
költői, szövegi és úri-
divat áruház
Ewdul Reg. Ferdinand
(Rákóczi-ut)
7. szám.

Carton papírok Mégay és László

bármilyen gyártmányú papírkereskedésben
Átíró papírok Str. Avram Jancu
Másoló könyvek (Kossuth-utca) 2
Olajlapok Interurbán telefon
k a p h a t ó k 623.

Eredeti angol szövetek

Állandó és választékban raktáron.

Hackmayer

úri szabó üzletében,

Avram Jancu (Kossuth-u.) 2.

Elsőrendű munka — Szolid kiszámítás

Sütőmesterek a barnakenyér árának maximálásáért

A nagyváradai pékek vasárnap a városházán népes gyűlést tartottak, amelyen Steiner Viktor elnök előterjesztette a pékek küldöttségének fáradozásait, amelyek a polgármesternél s a prefektusnál igyekeztek a barnakenyérnek megfelelő árat elérni. Előadta, hogy a felhozott adatok alapján a hatóság 7 leiben maximálta a barnakenyeret, amely ár már hétfőn életbe lép. Ezt az árat sem tudják elfogadni a pékek, mert ez nem megfelelő. Javaslatára kimondották, hogy a tanácshoz küldöttséget menesztenek, mely a barnakenyér árának 7 lei 50 baniban való megállapítását kéri, miután a sütőmesterek ebből is csak 7 leit kapnak, 50 banit a vizonteladónak kell átengedni s még a törvényes haszon minimumát sem érik el. Jogosulatlan haszonról tehát nincs szó.

Nuszbaum Sámuel ünneplése

Zsidó tanítóképző Nagyváradon

A nagyváradai orthodox hitközség vasárnap tartotta első gyűlését a választás után. Alaprend előtt ritka meleg ünnepségekben részesítették a hitközség kiváló és érdemes elnökét, Reich József emlékedett szolásra. Elmondotta, hogy amikor Nuszbaum Sámuel elnök a választás előtt az elnöki tisztségről lemondott, a közgyűlés elhatározta, hogy az ő áldásos és nemes működését jegyzőkönyvben örökíti meg s márványtáblába véseti. E határozatot végrehajtották s a tábla készen áll.

E percben lehullott a lepel s láthatók voltak a márványtáblán az aranybetűk, amelyek elmondják, hogy Nuszbaum Sámuel évtizedeken át működött az orthodox izraelita hitközség jólétéért és haladásáért s ebben segítette őt Fuchs Benjámin főrabbi egész erejével és minden tudásával.

Meleg és őszinte ünneplés után Nuszbaum Sámuel elnök a következőkben köszöntötte meg a hitközség elismerését.

— Nem szeretem az ünnepléseket, mert amit teszek, azért nem várok köszönetet. Ez a tábla is tudom s megkérdésem nélkül készült s helytelen ide. Mindenkinek kötelessége a hitközségnek önzetlenül dolgozni s én se tettem mást, mint kötelességemet. S ha van öröm az ünneplésben, az, hogy Fuchs Benjámin főrabbi nevét és működését is megörökíti ez a tábla. Ünnepelesen ígérem, hogy továbbra is önzetlenül, jutalmat nem várva dolgozom szeretett hitközségem előhaladásáért és jóvoltáért.

Mittelmann Jakab Nuszbaum Gyula érdemeit sorolta elő nagy tetszés mellett s kifejezte, hogy a márványtábla a legkevesebb, amivel viszonyozhatják Nuszbaum elnök nagy érdemét.

Lebovits Rudolf az iparosok nevében méltatta szép beszédében Nuszbaum Sámuel kiváló működését. Altmann Sámuel emelkedett szellemű beszéddel hódolt az elnöknek, Steiner Benjámin, a hitközség doyenje kijelentette, hogy Nagyvárad büszke lehet olyan elnökre, mint Nuszbaum Sámuel.

Újabb ünneplés után rátértek a költségvetés tárgyalására. Ennek során elhatározták, hogy zsidó tanítóképzőt állítsanak fel hamarosan s országos jellegűvé tesszék s e célból csatlakozásra hívják fel Erdély összes közséjét.

Az elnök életlétése közben ért véget a gyűlés.

Marcus István művészeti felügyelő bukaresti utjáról

Marcus István, a legutóbb kinevezett művészeti felügyelő a napokban érkezett haza Bukarestből. Új állásáról és hatásköréről a következő felvilágosítást adta:

— A csatolt területeket — mondja Marcus István — három művészeti felügyelőségre osztották: az első kolozsvári székhellyel, azt Isaac Emil vezeti és hatáskörébe tartozik a tulajdonképpeni Erdély. A második: Nagyvárad székhellyel, ezt én vezetem és hatáskörömbé tartozik a Bánát, a Körösvidék Szatmár és Máramaros és végül a harmadik kerület székhelye Kisev. M. Codreanu a vezetője. A hatáskörébe Besszrabia és Bukovina tartozik.

Ezek a felügyelők oldják meg az összes kulturális, színházi és művészeti kérdéseket, amelyek a művészeti miniszter hatáskörébe tartoznak. A felügyelők a miniszter reprezentánsai és a következő hatáskörük van:

1. Felügyel az összes állami, magán, szubvencionált és nem szubvencionált színházak felett, amelyek állandó helyen és társulattal tartanak előadásokat, vagy turnéznak, vagy csak egy bizonyos kerületben időszakonként játszanak.

2. Felügyel minden művészeti megnyilvánulásra, valamint azon magán és nyilvános iskolák működésére, amelyek zenét, színeszetet, szépművészetet, táncot, tanítanak. Felügyel általában minden művészeti ügyre.

3. Felügyel a színházi ügynökségekre, a koncert rendezőkre, a fenti iskolák tanszágát ellenőrzi, valamint a kép- és szobrász kiállításokat.

4. A városi és falusi kulturális egyesületek működését ellenőrzi, felügyel a mozokra, az összes műemlékekre és általában bármely művészeti megnyilvánulásra.

5. Ellenőrzi a színházak személyzetét, valamint a művészeti tanintézetek oktatóit.

6. Speciális rendelet értelmében végrehajtott joga van és intézkedései ellen a művészeti miniszterhez lehet semmisségi panasszal élni.

Pincérek küldöttsége Vostinár főjegyzőnél

A nagyváradai kávéosk beadránnyal fordultak a főjegyzőhöz, melyben az állasközvetítés revízióját kérték. A pincérek elhelyezését ugyanis a szakszervezeti titkár látta el s a kávéosk helyébe a saját emberüket akarják ültetni.

Ennek megóvása s a fizetésjavítás tárgyában tegnap Dr. Pogány Gyula ügyvéd vezetésével öttagú pincérküldöttség kereste fel Vostinár főjegyzőt. A pincérek utalták arra, hogy amíg 38 nagyváradai pincér van állás nélkül, 16 külföldi illetőségű kollégájuk dolgozik a kávéházakban és restauránsokban. Minden ország munkásvédelmi törvénye elsősorban iparkodik a saját munkásait elhelyezni. Olyan megoldást ajánlanak, hogy a pincérek mellé küldjenek ki a kávéosk is egy megbízottat a munkáshelyezés ellátása érdekében.

— Különböző ez a kérdés — mondotta informátorunk — a közeli hőmozgalmat előzi meg. Kilenc hónapja nem kaptunk fizetésjavítást. Akkor egy lekete 450 lei volt, ma 8-9 lei. Fizetésjavítási igényünk a 250 százalékos drágulás ellenére 15 százalék. A közönség a drága kávéházi árak miatt leszokott a borralokról s rendkívül fáradságos, egészségpusztító munkánkat havi 2000 leiért látjuk el. A percentes-rendszeri óhajjuk, amely Bukarestben s a többi nagyobb erdélyi városokban is divik, nem is beszélve a nyugati városokról.

Dr. Vostinár a pincéreknek az állasközvetítésről előterjesztéseire munkatársunknak a következőket mondotta:

— Szeretném összeegyeztetni a kívánságokat és azt a megoldást tartom legszerencsésebbnek, hogy az állasközvetítést közösen intézze a munkások és munkások bizottsága.

A rövidslelt, kávéházi füsttengerben élő pincérek megérdemlik, hogy a kávéháztulajdonosok méltányolják méltányos bérköveteléseiket.

U FERINI.

MEGNYILI posztóáruházunk új helységünkben.
Havas & Grünfeld
Avram I. (Kossuth)-u. 8. Sas útjával szemben. — Szolid árak!

Börbutor

készen kapható.

Ánné kárpitos

Str. Marasti (Lázár V.-u.) 8.

Fehér bab

cseser, tölgy és bükk tűzifa

kapható bármily mennyiségben a

Banca Frontiera áruosztályánál.

Strada General Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 2.

Telefon 610.

Telefon 610.

UJ

Olcsó beszerzési forrás

Zománcedény

kék piros barna

UJ

Hőztartási cikkek

Színes kávé csésze aljjal — — — — — Lei 15.—
Teás csésze aljjal — — — — — 18.—
Tésztakészlet 6 szem. — — — — — 98.—
Kávékészlet 6 szem. — — — — — 221.—
Boros, likőrös, vagy vízeskészlet — — — — — 59.—
Étező kávé teás és mokkás készletek.

Bazáraruk

játék, baba, ajándéktárgyak
utazókosár, placitaska, iskolatáska.

Farkas aruház

Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-u/ca) 5. sz.

Babajavítás

Porcellánjavítás

Anilin festékek

minden színben és minőségben

Indigó, Schellack orange,
Kénsav, sósav és salétromsav és az összes vegyicikkek gyári lerakata.

Ullmann József és fia

fűszer, festék és vegyiáru nagykereskedő
Oradea-Mare, Str. Alexandri (Telek-utca) 34. — Telefon: 14—99.

88 Lei

egy pár

selyem flor fátol harisnya

minden színben óriási vá-

laszték harisnyákban

— és fehérneműekben —

Nagy árieszállítás

BERMANN

Fehérnemű áruházában

Sas-passage

Nem Oras paklám
Idő és olcsó vásárlást
Witraelnél

Avram Iancu (Kossuth) uica 8.

Nál és férfi szövetek, barbaet, flaszet, seblion, vásznak stb.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd este: Román előadás.

Szerda d. u.: Igloi diákok és Nagy Klárka, a kis táncfenomén föllepje mérsékelt helyekkel.

Szerda este: Román előadás.

Csütörtök: Carmen, opera-repriz A) bérlet 81. sz. Péntek: Jégcsap, bohózat-újdoncság először B) bérlet 82. szám.

Szombat d. u.: Offenbach, mérsékelt helyekkel.

Szombat este: Hattyulovag, bérleten kívül.

Vasárnap d. e.: Tosca, munkás-előadás, kezdete fél 11 órakor.

Vasárnap délután: Diadalmas asszony, mérsékelt helyekkel.

Vasárnap este: Csárdáskirályné, bérleten kívül.

Hétfő: Jégcsap, bohózat-újdoncság másodszor A) bérlet 83. szám.

— **Pompadour.** A színház operette-együttese nap-nap után nagy ambícióval készül a jövő héten színre kerülő Fall-operettére a ma már világ-sikerű Pompadourra. Az idei szezon egyik legnagyobbsikere kétségtelenül a Pompadour-operett lesz, melyet az igazgatóság olyan díszes és teljesen új kiállításban hoz színre, mely valóban káprázatos lesz. Mind a három felvonására a Pompadour operettnek teljesen új díszletek készültek, melyeket Kertész Sándor, a színház művészeti díszletfestője Hetényi főrendező tervei után festett kiváló ízléssel. A Pompadour szerepeit az első kiosztásban Kovács Kató, Zilahy Irén, Kertész Mancsi, Borovszky, Misoga, Madas, Galambos, Földes, Sör és Vigh Ernő játsszák. Hetényi főrendező különös gondot fordított a legapróbb részletekre kiterjedő figyelemmel készül e nagyszerű operettre, ugyanígy Szalmári karnagy is, ki a gyönyörű zenének minden takarását úgy énekben a színpadon, mint a zenekarban a szerző intenciója szerint fog kihozni. A Pompadour öt egymásután előadásban kerül színre bérleten kívül mérsékelt emelt helyekkel. A Pompadour bemutató előadása a jövő héten lesz. A jegyeket szombaton reggel kezdő árúsitani a pénztár, előjegyzéseket azonban a pénztár nem fogad el.

— **Iglói diákok.** Szerdán délután mérsékelt helyekkel a társulat legjobb erőivel az Iglói diákok, e gyönyörű zenéjű daljáték kerül színre. Ennek az előadásnak a keretében lép fel a 6 éves kis táncfenomén, Nagy Klárka.

— **Carmen.** Bizet gyönyörű operája, Carmen lesz csütörtökön este a színház műsorán az operette-sikerű kiválóval és Várdi karnagy vezénylete mellett A) bérletben. A címszerepet Bakcsy Judit énekli, a többi szerepeket Baranyai, Pogány Janka, Kovács Kató, Tihanyi, Feleki, Márkus, Borovszky, Békési és Vigh Ernő éneklék.

— **Jégcsap.** A legpompásabb és legkacagatóbb bohózatok egyikének lesz a bemutató előadása pénteken este B) bérletben s ez a Jégcsap. E nagyszerű bohózat, melynek szerzője Zilahy Lajos, ezen új darabjával egy csapásra a legnevesebb írók sorába jutott. A Jégcsap, melyet Tóth Elek rendezésében fogunk látni, a legelsőrangú kiállításban kerül színre. A főszerepeit Jósika, Kissné, Tóth, Harsányi, Földes, Sör, Galambos, Madas és Bereng játsszák. A Jégcsap ebben a kiosztásban hétfőn este A) bérletben kerül színre.

* Gesztenye-Piré 1 drb. 2 lei Benedeknél

* Olvasóinknak legőszintebben ajánljuk, hogy tavaszi öltönyt-szövet szűkségletét az előrelátható áremelkedés előtt már most a szolid olcsó áraitól elismert SZEKELY posztóáruházában Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 5. szám szerezzék be.

* **Manometer!** mérleg, súly és mindennemű mérő műszer hiteles javítását, telefon-felszerelést! eszterga és minden fémipari munkát legszolidabb árban készít és javít. Rajz Andor elektro- és precízió-mechanikai műintézet Szalárdi-utca 9. szám. (Rosenzweig-paota.)

SZÉPSÉGHIBÁIT

tökéletesen eltávolíthatja, archa-jakat, szeplőt, szemölcsöt végleg, ulányomok nélkül D. Sternberg Helén kozmetikai intézetében, Maria Királyné (Bemer)-tér 3. I. em.

SENKI FIA

— REGÉNY. —

Írta: Lovassy Andor.

(Minden jog fenntartva.)

— Piros a bécsi rongvótól — jegyzé meg Majorosné.

— Hát annak a gilisztán hízott jegyzőnek, — nézze már komámasszony, — hogy rogyik az ina.

— Mintha makaróni lenne a csontja.

— Az ám. Hogy nem szegvelik magukat fényes nappal; megint mennek próbálni, hahahaha! Mennyivel különb az én fiam, mégis ezt választották meg: de ha már megválasztották, ha már elvette ennek a fruskának az esztét, hát mért él vele ilyen gyalázatos életet? Miért nem veszi el hit szerint.

— Nem kell annak eféle paraszt, uri kisasszonyra áhitozik az.

— Hej, nem jó vége lesz ennek, komámasszony!

Mig csak látták őket, folyton rágták; szinte tajtékzott a két vénasszonyok a szája.

Mikor kiérték a faluból, megfogta a Boglár Erzsí két kezét a jegyző és a szeme közé nézett; majd így kezdte el a szót: — Kedves galambom, én meguntam már ezt a falusi életet, itt is hagyom nemsokára az egész kompániát.

A lány megdöbben erre a szóra és lihegve, pihegve kérde: — Engem is itt hagyysz?

— Hova?

— Budapestre. A tasvári csalogánynak nem ebben a sárfészekben van a helye, hanem valamelyik fővárosi színház deszkáin, hol a dicsőség és hírnév fája zöldel. Ilyen fényes tehetséggel, ilyen csengő hanggal ezeket és százezreket kereshetsz. Elmegyünk galambom, elmegyünk...

— De hát szegény öreg édesapám.

— Neki is jobb lesz, küldessz haza minden hónapban egy kis pénzt: hadd igyék az öreg, amennyi belefér, ugys szereti a tütüt.

— Mi lesz ám énbőlöm az idegenben?

— Primadonna, uri kisasszony lesz belőled, kalapot viselsz, meg selyem napernyőt, hogy el ne süssön a nap, meg olyan cifra ruhákat, mint a pillangó szárnya. Nem hervadhatsz te el a faluban, a parasztok közt, a dinnyeföldön. Ott megélünk kettesben, boldogan; meg is esküszünk az oltár előtt. Én hivatalt kapok a miniszteriumban, te meg elszerződöl az Operához, te kis tasvári csalogány.

A lány elszédült ettől a beszédől. Valósággal mámoros lett a lelke. Csótár Miklós tovább tüzelte, biztatta, végre így szólt: — úgy-e elmegyünk Erzsikém?

— Ahogy te akarod.

— Na hát ide hallgass! Én adok neked utiköltséget száz pengőt, te titokban összeded a holmijaidat, egy éjjel beviszlek a városba, ott megváltom a vasuti jegyedet és felutazol Budapestre. Ott megvársz engem, míg felmegyek és akkor megfordul a sorsunk édes Erzsikém.

— De meddig várjak rád? Hát várj egy hétig, vagy két hétig; különben majd megírom meddig. Ne félj, lesz gondom rád angyalom.

Három nap múlva hire futott a faluban, hogy Nyalka Boglár Erzsí eltűnt.

Boglár Mihály, meg a fél falu keresésére indult. Nézték a kútban, csónakkal meg horgokkal átkutatták a Nádasér vizét, de se elevenen, se holtan meg nem találták. Legjobban kereste a jegyző; díjat is tűzött ki a megtalálónak, de hasztalan, de csak hiába! Mintha a föld nyelte volna el. Szegény Csótár Miklós beh nagyon szerette, beh nagyon sajnálta, hej el is siratta, hej meg is gyászolta.

(Folyt. köv.)

ANGOL SZÖVETEINK

eredeti különlegességek a tavaszi idényre már

MEGÉRKEZTEK

SCHWARTZ ÉS ROSENFELD

uri szabók, Gofdu (Beöthy Ö.)-u. 29

Gyermekbarát Carneval estje Március 4-én.

Fűszer és csemege árúk
Olcsó, szolid és figyelmes kiszolgálása
Vadász és London
fűszer- és csemege kereskedésében.
Telefon: 8. Bulvárd Regele Ferdinand 10.

Hajnal és Rózsa

Vászon különlegességek és nődivat árúháza

Hölgyek és menyaszonnyok figyelmébe ajánljuk finom damaszt asztal-neműinket valódi Rum-burgilenáruinkat, Schrol sifonok és ágynemű sifon vásznainkat, grenadinok, opálók, tüggöny- és ágyl-terítőre selymes. „Tus-sor.” Nagyon és kicsi-Magyar S-utca 1-ben állandóan kapható.

Havai nemesített mák
Lucerna
Lóher
Bükköny és
Répamagvak
Veteménymagvak
Virágmagvak
Szőlőmagvak

CHINOIN NÖVÉNY- ÉS ALLATVÉDŐ SZEREK KAPHATÓK

SEMIKA Bognár és Steiner
magkereskedése

ORADEA-MARE, Str. I. Vulcan (Nagy Sándor-u.) 4.
Telefon: 14 40. — Kérjen árjegyzéket.

Detail elárúsítás:

Vadász és London
fűszer- és csemege kereskedésében.

Bulvárd Regele Ferdinand 10. Telefon: 8.

NEM REKLAM hanem VALÓSÁG

hogy

Vezér

áruházában, Piata Regina Maria (volt Bémer-tér) 1. szám alatt

30%-kal olcsóbban

vásárolhat férfi és női divat és rövid-árúkat, mint bárhol.

Legsőbb női **fátyol-harlanýk** az eddigi 175 lei ár helyett most 125 leiért kapható.

ELŐJÁRÓK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Priutul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadótulajdonos: Soaneniold Adol Részvénytársaság
Telefon 33.

Előfizetési ár helyben egész évre 480 lei, félre
240 lei, negyedévre 120 lei, egy hóra 40 lei; vidéken
egész évre 600 lei, félre 300 lei, negyedévre 150 lei,
egy hóra 50 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal
és a Hegedűs Hírlapiroda, (Telefon 13-01.)

* Dr Bjelik Imre püspök adománya a hadiárvának. Dr Bjelik Imre püspök, apostoli kormányzó, osztrák-magyar tábori püspöksége után járó havi 2500 lei nyugdíját végképp odaajándékozta a dr Zigr Miklósné által alapított „Mircea” hadiárva egyesületnek. A nagylelkű adomány február havi részletét az egyesület már fel is vette.

* A belügyi államtitkár Nagyváradon. Popescu belügyi államtitkár tegnap délután Nagyváradra érkezett. Az előkelő állású miniszteri tisztviselőt a pályaudvaron dr Bueico Coriolan polgármester fogadta. Popescu államtitkár nagyváradai látogatása pusztán magánjellegű és a ma délutáni gyorsvonattal tovább utazott.

* Biharvármegye közigazgatási bizottsági ülése. Biharvármegye közigazgatási bizottsága a vármegyei prefektúra kistermében február 20-án délelőtt 10 órakor tartja rendes ülést.

* Doktorárválasztás. Szombaton dében avatták fel a helyi tudományegyetemen Grün Ödönt, a bihármegyei kórház orvosát, az összes orvostudományok doktorává.

* A Teatrul Poporului előadásai. Kedden és szerdán a bukaresti Teatrul Poporului (Népszínház) művészei tartanak előadást a színházban. Kedden egy énekes szórakoztató játék, míg szerdán Jorga nagyszerű s drámai hatásokban bővelkedő színműve, a „Fatalitatea” (A végtet) kerül műsorra. A Teatrul Poporului előadásai iránt igen élénk érdeklődés mutatkozik.

* Eljegyzés. Schwartz Terike (Nagyvárad) és Löwi Kálmán (Marosújvár) jegyezek. (Mindketten itt értesítés helyett.)

Bürger Ernő börgyáros (Nagyvárad) eljegyezte Jakobovits Jolánkát Ungvárról.

* A színházban. Szombaton este a Kereskedelmi Csarnok termében pompásan sikerült bálát rendeztek a nagyváradai színház. Este 10 órakor kezdődött a kitűnő műsor, amelynek főcsoportja Pinter Bóka volt. Harsányi öltözetben konferált és az összes többi szereplők igyekeztek a kitűnő hangulatot növelni. Baksay Judit Várad Aladár két új dalát énekelte, amelyhez Mimóza írt ügyes szöveget. Tihanyi és Feleki énekszámai sok tapsot kaptak. A kitűnően sikerült bál legelőbbig tartott.

* A nyomdászok bálja. Szombaton este tartották a nyomdászok ez idei farsangi báljukat a Kath. Körben. Nagyszámú, díszes közönség töltötte meg a hatalmas termet. A Gutenberg Dalkör éneke nyitotta meg a műsort, miközben Makranczy Andorné lendülettel, szép szavak kíséretében díszes szalagot kötött a dalkör zászlójára. Az értékes, művészi kivitelű ajánló a dalkör nevében Fleiszer Elekné zászlóalanya köszöntötte meg. Melegen töltötte a dalkör köszöntését. Majd Kohn Béla megkapó drámai erővel szavalt költeményeket, amelyet a publikum elismerő nagy tapsokkal jutalmazott. Haláti Bóka és Sarkadi István humoros táncpárt nagy tetszéssel fogadtak. A dalkör nagy lendülettel énekelte Petőfi Feltámasztás dalművét. Előrejelzés: jövőre is nagy sikerrel várható a közönség.

gyönyörűen előadott énekért. Madas István kedves, ötletes bohóságával mulattatta a közönséget. Anné Ödön tréfás, aktuális strófáival nem akart a publikum betelni. A műsor egyik legértékesebb száma Pázmány Ferenc kitűnő éneke volt. Mély, erős bariton hangjával énekeket adott elő meglepő énekkezeséggel, nemkülönben fényes sikere volt Haláti Margitnak is. Szépen énekelte Friedmann Arnold nagyszerűen konferált. A műsort reggelig tartó tánc követte.

* Alapítványok Berger Sándor emlékére. Néhál Berger Sándor, a Savoy drogéria tulajdonosa elhunyt alkalmából az elhunytak alábbi közjátékai és barátai gyűlést eszközöltek arra a célra, hogy az élete derekán elhalt nemese emberbarátjának emléket jótékony alapítványokkal megörökítsék. E célra adakoztak: Waiszlovich Emil 1000, Weiss Géza Budapest 1000, özv. Steiner Adolfiné 500, Steiner Jenő és neje 500, Steiner József és neje 500, Huszár István és neje 500, Boros Jakab és neje 300, Rózsa Rózsa és neje 200, Spielmann Miklós Arad 500, Breuer Sándor és neje 500, Berkes Bertalan és neje 500, özv. dr. Herymann Józsefné 300. Többben 1700. Összesen 8000 lei, melyből 5000 lei a zászló kórháznak és 3000 lei az orv. zászló agrok menházának juttattak.

* Halálra ítéltnek egy glikos katonát. Budapesti jelentés: A katonai törvényszék ma kezdte tárgyalni Tassai György üdese bűnügyét. Tassi 1920 májusában Kiskunhalason, az ebrók gyűlésén „feltekészve” több társával elhurcolta Schwartz Sándor biztosítási ügyvédöt, akit meggyilkoltak s hulláját egy tóba dobták. Később Hofmeister magánadót revolvérrel megsebzolták. A mai főügyelőség Schmitz ezredes, katonai ügyész Tassira kötelezteti halálát kért a törvényszéktől.

* Az „Agnes” leánykör előadása. A katolikus Nőveto Egyesület „Agnes”-kör vasárnap délután az Orsolya-zárdában sikerrel előadást rendezett, amelyen a nagyszámú közönség kívül dr Bjelik Imre megyéspüspök is résztvett. Az egyes számokat Maier Antonia tanította be Jablonzky Erzsike és Mihucz Juliska segítségével s öket illeti az elismerés a sikerért. Az előadás mozgatja és izgatja dr. Keszty Kálmán volt, aki nagy szeretettel és hozzájárulással vezette az „Agnes”-kör munkáját a tegnapi sikerig. Az előadásban Mihucz Juliska konferált ötletesen. Csokó Maria ügyes prófétát adott elő, a Pusztarósa színdarabban Tóth Irén, Szuz Margit, Nyegre Pirokka, Szabó Annus, Neacsu Elné és Bóka, Boér Mariak és Csokó Mariak játszottak kedvesen. Szilágyi Irén monológot adott elő tejszék mellett. Popovics Bóka, Tem Annus egy kis jelenetben brillíroztak, Stacey Mariak és Galina Juliska bláttat adtak elő sikerrel. Szabados Vilma zongorakísérettel művészi volt. A közönség sokat tapsolt az előadás alatt.

* Az NSE kottillion-bájlára, mely febr. 26-án, kedden este a Kereskedelmi Csarnokban lesz, a meghívott nagyszámú már el lett káldva. Ahik távedésből nem kapták volna meg, jelentésk be igényüket a rendező NSE tagoknál, a Tátravagy Olgy-ógnél. Mint jelezték, a táncrenden a régi idők kedves tánc, a kottillion is szerepelni fog. A kottillion-jelvényeket és érdemrendeket — melyekkel a hölgyválasznál a nők felékesítik a férfiakat — minden táncosnó a bálban kapja meg. Hogy pedig lehetőleg fogalmunk legyen a kottillionról a táncosoknak s hogy a hölgyválaszok között egy pár érdekesebb figura is beilleszthető legyen, egy, esetleg két próbat tart a rendezőség. Az első próba 19-én, szerdán délután 6 órakor lesz a Katolikus Körben. A vigalmi bál előtt ex tunc kéri az összes rendezőket és a bálra előjóni szándékozó hölgyeket és urakat, hogy a mondott időben okvetlenül megjelenjen szíveskedjenek. A próba díjtalan.

* Udvardy kiállítás Kornweisznél.

* Vaszonneműek, damasztárak, schiffonok nagy választékban Rimanóczy utcán Kertész Reklám női divat, szövetüzletében szerezhetők be. Az árak olcsóbbak, mint bárhol. Tisztviselőknek árkedvezmény!

Egy vagon tavaszi szövet érkezett

a Körösparti Áruházba

* Saveanu népjóléti miniszter Aradon. Aradról telefonálta tudósítónk, hogy Saveanu népjóléti miniszter tegnap délután Aradra érkezett. A miniszter a legközelebbi vonattal tovább utazik.

* Kettőseztették az aradi vasutigazgatóságot. Aradról telefonálta tudósítónk, évek óta folvik a küzdelem Arad és Temesvár között a vasutigazgatóságért. A közlekedésügyi miniszter most úgy döntött, hogy az aradi vasutigazgatóságot kettőseztetik. Teljesen hasonló ügyosztások lesznek mind a két igazgatóságban. Az aradi igazgatóságot továbbra is Pop igazgató vezeti. A temesvári igazgatóság vezetését a helyettese veszi át.

* Halálhíradás. Mint részvétellel értesülünk, özv. Mertz Ferdinándné szül. German Katalin f. hó 18-án 84 éves korában meghalt. Temetése f. hó 20-án, szerdán délután 3 órakor lesz a körös-utcai gyászházban. Gyászolja öt fia, 24 unokája, 10 dédunokája és nagy kiterjedt előkelő rokonsága.

* Az Izr. Nőgyűlet leányvárházának adakoztak: Dr Heilper Arnoldné (Medgyes) a „Heilper Hermine”-alaphoz 500 lei, Weisz Gézné 100 lei, Schleifer Vilmosné 25 lei, Markovits Ferenc és családja dr. Markovits Zoltán elhunyt alkalmából 500 lei, Grossmann Klára a Grossmann Bernát alaphoz 200 lei, Beck Nándorné Bleyei Kálmánné elhunyt alkalmából 200 lei. Az összes adományokat hálafeleként köszöni a Elnökség.

* Kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők szakszervezete folyó hó 21-én 8 órakor kögyűlést tart új helyiségben, Szent László-tér 5. bejárat az udvaron keresztül, a kapuval szemben, vagy a Transzilvánián keresztül.

Darvas harisnyát a legjobbak!!

* A vasöntő „Acélhang” dalkörének utolsó farsangi táncmulatsága. A távozó farsang még egyszer kitombolja magát. Jó kedvet, örömet és vidámságot szór az emberek közé az „Acélhang” március elseji mulatságán, mely a Katolikus Körben lesz megartva 9 órai kezdettel. A műsoron az Acélhang dalkör műkedvelő gárdájának legjobbjai szerepelnek, közöttük a jól ismert Haláti-nővérek, akiknek színjátékos tehetségükről már régóta meggyőződöttünk. A dalkör is résztvesz a műsoron, egy állat-hangversenyt adva elő, amely minden más várost megelőzve, az Acélhang által lesz bemutatva. A műsor után tánc és szépség-verseny következik, mely egész reggelig fog tartani. Jegyek elővételben Sipos és Reich Bémer-téri papírüzletében és a mulatság estéjén a pénztárnál válthatók.

* MUNKÁSOK, TISZTVISELŐK, kereskedők és alkalmazottak munkaközü után délelőtt 12-2 óráig, este 6-8 óráig fogászati rendeltet tartok, ahol foghúzás, tömés, arany és műarany fogakat havi és heti részletfizetésre és a legelőkelőbb munkát végzi Horváth Ernő dentist Str. Teatrulul (Seikász-u.) 4. szán.

Egy vagon tavaszi szövet érkezett a Körösparti Áruházba.

* A Tenkei Gazdasági Takarékpénztár, Biharvármegyei nék és a fejlődő és kiünőden prosperáló pénzintézet most tette közzé az elmúlt évi mérleget. A biztos bázison nyugvó és szolid keretek között vezetett intézet az elmúlt évben több mint 249.000 lei tiszta nyereséget produkált s az eredmény elérésében nagy része van Kovács Ödön ügyvezető igazgatónak.

* „Rita” kalapja a legszébbek, Teleki-utca 24.

* Munkásgyűlések. Kedd este 7 órakor a szabómunkások taggyűlést, szerdán este 6 órakor a Villanorm munkásai tekeztet, péntek este 7 órakor a bór munkások taggyűlést tartanak str. Cuze Voda (Szacsavay-utca) 24. szám alatt. Az érdekeltek pontos megjelenését kéri a vezetőség.

Egy vagon tavaszi szövet érkezett

a Körösparti Áruházba

* Férj- és nőhalapokat formál Moskovits Etelka.

* **Értesítés.** Van szerencsém az úri hölgyek tudomására hozni, hogy mellfűző szalonomban kibővítettem a legfinomabb kézzel hímzett fehérneművel. Raktáron vannak a legdivatosabb modellek, garní-
surák, combinék, zsebkendők, teljes menyasszonyi kelengyék a legolcsóbb árban. Fűzőim és haskötőim bámulatot keltenek. Kesztenbaum Juliska, Bulv. Regele Ferdinánd (Rákóczi-ut.)

LEGUJABB

Nagy munkásgyűlés Somogyi és Bacsó sírjánál

Budapestről jelentik, hogy a magyarországi szociáldemokrata párt vasárnap délután nagy gyűlést rendezett Somogyi és Bacsó Béla sírjánál. A síroknál egyenruhás bányászok állottak sorfalat. Beszédet Peyer szociáldemokrata képviselő tartott. Nemcsak azért jöttek ide a munkások — úgy mond — hogy vértanúik iránt kegyeletüket és haláljukat lerójják, hanem hogy az igazságszolgáltatást is figyelmeztessék, hogy munkájuk még befejezetlen.

Tüntető gyűlések Németországban a szeparatisták ellen

Kahr főállambiztos és Lossow tábornok lemondott

Münchenből érkező jelentés szerint Kahr főállambiztos és Lossow tábornok lemondott. Hivatalos helyről cáfolják azt a híresztelést, mintha a birodalmi kancellár tárgyalta volna a bajor kormányal a kivételes állapotok megszüntetéséről és a kárlások enyhítése végett.

A Mecklenburg-schwerinben tartott képviselőválasztások eddigi eredményei meglepetést hoztak. A szocialisták eddigi mandátumuk felét veszítették. A kommunisták számaránya változatlan. Elberfeld a német néppárt gyűlésén Stresemann külügyminiszter helyzetéről beszélt és kijelentette, hogy ha most a pirasensi események után hirtelen oszladozik a kör, a melyet a francia propaganda a pfalai hangulatra borított, az csak a franciák illúziópolitikájára lehet fájdalmas. A franciaországgal folytatott mostani tárgyalások kiinduló pontja a megszállott területek helyzete. Az egész német birodalomban tüntető gyűléseket rendeztek a szeparatisták ellen.

Kilenc rendbelli gyilkosságért kérik letartóztatni a budapesti bombamerényloket

Budapestről jelentik: Az erzsébetvárosi merényletért a kir. ügyész kilencszerezes gyilkosság büntette címén indítványozta ma Marosi és Radó letartóztatását. Báthory Miklós MAV felügyelőt a Márfiék vérbírójának elnökét internálják. Herczeg József erzsébetvárosi klubportást az ügyész bűnrészességgel vádolta meg. A merényletben részes két technológiai tanuló, a fiatalokurak bírósága elé kerül.

Terjed az ellenforradalom Oroszországban?

A bukaresti „Indrumarea” írja: A kormány Kisenewből az éjszaka folyamán híreket kapott, amely szerint a bolsevista hatóságok ellenakciója az egyre terjedő ellenforradalom ellen eredménytelen volt, mert az ellenforradalom egész Ukrajnában általános. A Dnyeszteren át román területre menekültek szinte híhetetlen dolgokat mesélnek az ellenforradalom dübörgéséről. Így Odesszában — hír szerint — a felfegyverezett parasztok betörték a városba. A bolsevik népbiztosokat ártalmatlanná tették és rombolni kezdték az élelmiszerraktárokat. Szibériában a parasztok a

munkásokban, akik ott hagyták munkahelyeiket és a rablókhoz szegődtek. A zsidók félelmükben csak éjszaka mernek az utcára menni. A központból kiküldött csapatok nem képesek a rendet helyreállítani.

Ugyanez a lap a menekültektől arról értesül, hogy az ellenforradalom egész Oroszországban terjed. Az egyes városokat a szovjettüzérség kénytelen volt bombáznai, hogy megfélemlítse a lázongó lakosokat. Sok helyen éhségforradalom tört ki, mert a rosszkorban levő vasutakon lehetetlen a rendszeres élelmiszerrészlet. A román hatóságok az eseményekre tekintettel, a határokon szigorították az ellenőrzést, nehogy újabb menekültcsoportok ömöljenek be az országba.

Leverték a mexikói forradalmat

Newyorkon keresztül jött távirat jelenti, hogy Obregon mexikói elnök parancsára agyonlőtték a lázadók három vezetőjét, Karraldó tábornokot, Moralez és Arrerango ezredeseiket.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Érdeklődő. (—y) jel alatt állandóan Pálffy Gyulácsy Irén ir. Vasárnapi számunkban a „Színiskola vizsgája elő” című cikket szintén ő írta.

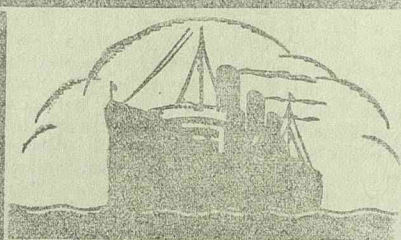
320 kat. holdas

birtok eladó

Felvilágosítást ad naponként
d. u. 3—5 óra között

Dr Kaczián Kálmán
Oradea

Oradea-Mare (Nagyvárad)
Strada Ciorogariu No. 15.
(Uri-utca 15. szám.)

Értesítés

Igen tisztelt utasainkkal ezennel közöljük, hogy a

Hamburg-Amerika Linie

közös szolgálatban az

United-American Line-val

közvetlen posta és gyorshajójáratot állított be

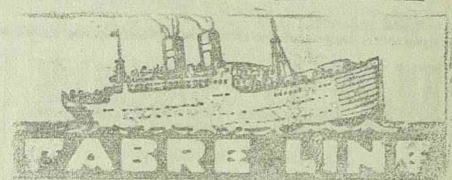
HAMBURG-ból
ARGENTINIA
BRAZILIA
BUENOS-AIRES
RIO DE JANEIRO
CUBA (MEXICO)-ba

Kérjük utasainkat, akik fenti vonalakra hajóinkon óhajtanak utazni, hogy mielőbb hozzánk forduljanak a gyors elutazás miatt szükséges felvilágosítások megadása céljából.

Teljes tisztelettel:

Lazar H. Lazarovitz

a Hamburg-Amerika Linie vezérképviselője
Oradea-Mare, Piata Mihai Viteazul No. 5
Bucuresti, Calea Grivitei 183.

FRANCIA HAJÓZASI TÁRSASÁG

Direkt vonalak átszállás nélkül:

CONSTANTA direkt NEW-YORK

CONSTANTA-JAFFA-MARSEILLE

CONSTANTA — CANADA

CONSTANTA DEL-AMERIKA

Felvilágosításokért és jegyek iránt ímet
érdeklődni:

„SARNIA” Pasagiul Comedia, BUKAREST,
és „RECLAMA” CLUJ.

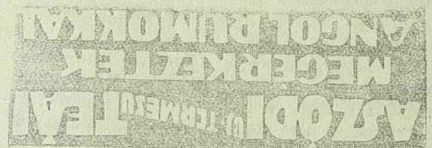
Tűzifa

előrendű bűk, cser, tölgy és gye-
tyán, bármilyen mennyiségben kapható
termelői árban

házhoz szállítva

FARAGO és MAJOR telermaló cégnél

Telefon: Tűzifatelep (Str. Sorompó-u. 5) 11—36.
Képzőiroda (Str. Nic. Zsiga — Lukács
György-utca 4) 12—98.

Gyors. Pen os. Keny. mes.
Aprított száraz tűzifát

a lakásba, bármely emeletre, ólom-zárolt
zárókban szállít JENEY M. tűzifa aprító üzem.
Ugyanott 1-a száraz

Bűk hasáb
Cser hasáb
Kőbűtérre legolcsóbban beszereshető.
Telefon: 17-43. Telep Sincse-utca 16 szám.
Befizetés-eket elfogad a Heredős Hirlapiroda.

Szállítottványok

Gyámölcsfaanyagok, fű-
zsalók, spárgagyökér
stb. legjobb beszerzési
forrás

**Ambrosi, Fischer
és Tsei r.-t.**

Aiud — Nagyenyed.

— Argyorsók kivételre ingyen —

HAVER — NEW-YORK

Gyorspostajáratok

KANADA — KUBA — MEXICO — NEW-ORLEANS
HAITI — ANTILLÁK — ÉSZAKAFRIKA felé

Felvilágosításokat nyújt:

Soc. „SARNIA” Pasagiul Comedia Bucuresti
és „RECLAMA” Cluj.

Meghívó

A Tenkei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság
Tince—Tenkén, 1924. évi március hó 16-án, d. e. 10 órákor az
üzlet saját helyiségében tartandó

XIII. évi rendes közgyűlésére

részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyal:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1923 évi üzleteredményről.
2. A mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem felosztása iránti határozat és a felmenvény megadása.
3. Netaláni indítványok.

Tince—Tenke, 1924. február hó 15-én.

Az igazgatóság.

MÉRLEG-SZÁMLA

VAGYON

	Lei	b.	Lei	b.
Pénztárkészlet			199.235	97
Értékpapírok			42.428	75
Váltó tárcá	1,881.570	—		
Jelzálog kölcsönök	31.185	—		
Folyószámlai adósok fedezettel	3,790.849	64	5,703.604	64
Ingatlan			65.000	
			6,010.269	36

	Lei	b.	Lei	b.
Részvénytőke			600.000	—
Tartalékalap*			125.000	—
Betétek: könyvecskékre	3,720.228	05		
folyószámlákon	275.951	21	3,996.179	26
Hitelezők			442.559	81
Visszszámított váltók			446.100	—
Fel nem vett osztalékok			9.333	50
Átmeneti tételek			140.644	07
Nyereség			250.752	72
			6,010.269	36

NYERESÉG-VEZTESEG-SZÁMLA

VESZTESEG

	Lei	b.	Lei	b.
Kamatok: betétek és visszszámított váltók után			426.779	38
Tiszti fizetések, üzleti költségek, házber és napibiztosi díjak			224.546	10
Adók és illetékek: állami, megyei, községi, forgalmi, G., cedularis adók és különféle illetékek			132.314	94
Leírások			4.532	46
Nyereség: áthozat 1922 évről	1.065	86		
1923. évi tiszta nyereség	249.686	86	250.752	72
			1,038.925	60

	Lei	b.	Lei	b.
Múlt évi nyereség áthozat			1.065	86
Kamatok és jutalékok: váltó, jelzálog, folyószámla kölcsönök és értékpapírok után			1,035.766	01
Részvényátírási díjak			151	—
Leírt követelésekből befolyt			1.942	73
			1,038.925	60

Tince—Tenke, 1923. december hó 31-én.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr Elek Sándor

elnök

Koós György

Dr Pintia Aurél

Dr Barla Ferenc

Lakatos Albert

Kováts József

Boros Ferenc

M. Köteles József

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Szentpály Gyula

elnök

Lakatos László

Fischer Ernő

Timár Emil

Boncos László

Rochsin György

Pekála János
penztáros

Fildán Aurél
alelnök

Dr Lázár Aurél
Fildán Sándor

Schlesinger Károly
Orbán János

Békés Sándor
cégvezető-írókönyvelő

Kováts Odón
ügyvezető-igazgató

Eladó 30 személyes Daimler autobus

teljesen üzemképes. Welsz Lajos
és társai Sălăra, Biharmegye.

Előrangú angol kosztümöket

kabátokat, korpá és kabáttrabákat, leányka kabátokat meglepő olcsó árért készit:

VALENTIN ISTVÁN női szabó

Str. Spitalului (Kórház-utca) 17. üzlet.

Tisztelettel köszönöm kedvezmény.

Szállítunk rakományokról azonnal
sineket 7, 9, 12, 14,
tipusú erdei vas-
uti kocsikat és
lokomobilokat.

"AEP" SSK. pl. Materiale de Cai Ferate
Bucuresti Bd. I.C. Brătianu 3.
Telefon: 46-75 Telegr. "AEP"

Kedvező
fizetési feltételek
Versenyen felüli árak!
Kérje a mi
speciális ajánlatunkat

ASTÓDI 8 FELE ZAMATÚ DÖRKÖLT KÁVÉI IZÉRE ÉS ZAMATRA UTÁN ZHATATLAN KIZÁRÓLAG KADHATÓ SASPALOTAI ÜZLETÉBEN

Károlyi Mihály könyve
210 lei

a HEGEDUS
HIRLAPIRODÁBAN

Zongorák

Gegbrüder Stingl, Thék-Ehrbár
gyártmányú rövid kereszthúros fém-
szerkezetűek.

Pianinok

Petrov Wessely gyártmányú kitűnő
hanguak.

Szalongarnitúrák

Biedermayer és ampire Sacratierrek valódi
perzsaszőnyegek, üzletátrendezés
miatt leszállított árban kerülnek eladásra.

Sternberg

régiségüzlet. kishidő

Magas árban ve-
szünk bútor, sző-
nyeget, porcellánt,
zongorát, Wertheim
kaszát és egyéb lakás-
berendezéseket
Meghívásra házhoz megyünk

Beck és Benjámín

Strada Cogalniceanu
Olcsón kiadjuk rakta-
ros levő perzsai és gyári-
szőnyegek, ebédő és
bútorokat. Telefon: 1703.

PARFUMS·POUDRES·LOTIONS

LT·PIVER

AZURÉA POMPÉIA
FLORAMYE TRÉFLE INCARNAT

A legkisebb hirdetés ára 20 le!

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor 4 le
reges betű 4 le

"INDUSTRIA"

Ipari és kereskedelmi vállalat, Oradea-Mare, Calea Victoriei 1

Angol és belföldi szöveteket raktáron tartunk

Férfi ruhákat. Raglánokat mérték után készítettünk. Rék munkás ruhák és munka nadrágok nagy raktár. Románia legolcsóbb bevásárlási ruházata. Gyárak és bányáknak felhívásra ajánlattal szolgálunk.

LAKÁS

Lakás, 2 szoba, konyha, saját eladó, Strada Pavel (Pál u.) 13. 827

Alkalmazás

Perfect magyar-német gyors és gépről ki funkció angol vagy románul is tud önálló levelezőt és irodai munkálatokban járni — azonnali belépésre keres — parvállalat központi irodája — jellegre fizetési igények pontos megfizetése — eljuttatásokat a Heges-Hirlepirodába kérek. 786

Gépirányító, 1. helyileg német, román gépirányítóban járatos, azonnali belépésre keresetlik. Norddeutscher Lloyd, Bwdui Regele Ferdinand Nr. 19. 816

Jól fizető fiatalabb szakácsnő, csakis jó bizonyítvánnyal, ecejére felvételt, Diana gyógyszerár. Str. Fabricilor (Gilyutca). 810H

Irodai munkeső, magyar-német gép és gyorsíró azonnali felvételre. Románul tudók előnyben. Record Kálapgyár, Str. d. A ram lancia 14. 725H

Perfect gép- és gyorsíró felvétel, románul tudók előnyben, dr. Lőrinc Gyóvándi, Strada Pavel (Pál u.) 5. 826H

Manikűrűnyek előreny munkesők március 1-ére sürgősen keresetnek. Poloskai, Str. Berkovits Ferenc utca 1. 823H

ARANY BEVÁLTÓ

Horváth Imre

De'Orto mellett

ARANY! EZÜST
BRILLIÁNS
GYÉMEK
PLATINA
BEVÁLTÁS

Nagy arany vaszek

Brillians, arany, ezüst órákat és díszes tárgyakat, tőröket arany, ezüst, arany szappanokat, arany és más kávé logokat

Frenkel Benjámin

Órák, arany, Nagyvárad, Calea Regele Ferdinand (Rákóczi út) 11. sz. szomszédos üzlet épület. Tel.: alkalmi áron megvásárolható

Adás-vétel

Eladó, Szacsay utca 70. modern beköltözhető 3 parkos fűdő szobás lakás 40 méteres gyár helyiséggel 550 ezer Verbeczi utca 8. beköltözhető 5 szobás (10 dőszobás lakással) Kat. szőlővel olcsón. Weisz Gist Str. Tigris-Hel (Nyamda-utca) No. 4. 29

Bizományba elfogadók bármilyen fehérenköt, — porcelánokat, szőnyegeket és képeket. Budwardui Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra Szász 64

Jakobban levő zongora eladó Ritoók tanár, Str. Simon Barnabiu (Damjanich u.) 7. Magánház azonnali elfoglalható modern négy szobás lakással, az állomással szemben, 450 000 leért eladó. — Agentura Bwdui Regele Ferdinand Nr. 19. 817

Eladó egy kirakati rérdívány, 4 méterest üveg lappal, teljesen jókiban. Bulev. Reg. Ferd. (Rákóczi út) 30. Szász. 763H

Eladó 9 magánház 3, 4, 5 és 6 szobás, elfoglalható lakásokkal, 320 ezer leltől 1 millió 300 ezer leltől Feleli Sándor (Str. I. C. Bratianu (Szaniszló utca) 63. Ertekezhetni 1-3 óráig. Telefon 16-27. 57

Sárga dexli kölyök, fiatal, egy pár 8 hetes eladó. Str. Nicolae Zisla (Lukács György-utca) 46. 604

Egy öltöny elkészítése 700

Schreier uri szabó Str. Cogălniceanu (Váradi Zsigmond-utca) 2

Sürgősen eladó magánház, 3 szoba, konyha, üzlet, pince, istálló, 2 kamara, sertés, villany minden hova bevezetve, igen kedvező árban megkephető és vétel esetén azonnal átadó. Bővebbet Str. Pavel (Pál utca) 13. szám. 828

Eladó azonnali beköltözhető 4 lakásos jó ház olcsón, Str. Pacii (Beke-u.) 1/a szám. 831

Eladó Str. Pasteur (Körház utca) 63. számú jó kárban lévő ház, 3 szoba, konyha, fűszerűl, pince, istálló, 3 rendbeli 1 szoba, konyha és még 1 konyha 2 szoba. Árát eladó. Bővebbet ugyanott. 829

Házak eladók. Művelődési megkephetőket vállalkozók. — Költészművelődési megkephetőket. Magánpénzeket, jutalékkal kifizeltük. Adásvételi R. G. Parcul Tréan 12. — Ertesztés délután 5

Keresztesúros rövid zongora eladó. Cim a kődoban. 822

Eladó ház, Str. Minel (Bányász) 21. számú ház üzlethelyiséggel, elfoglalható lakással eladó. Ertekezhetni Bányász 23. lk szám alatt a háztulajdonosnál.

Eladó egy 12 személyes kávé és mokkás szerviz szép montirozott diványpárnák, színes himzett nyári abroz garnitúra, 12 személyes, fehér himzett abroz avarvétel. Reg. Ferdinand (Rákóczi út) 30. Jobbra Szász. 674

Hosszu fekete álmennői női kabát olcsón eladó, ugyanott 37-es garmis alig használt női lackcipő is. Strada Cusa Voda Szacsay utca 19.

Eladó magyar stíli hallberendezés. Calea Regele Ferdinand 30. sz. Jobbra Szász. 738

Villanyos határban 3 kassza is hold föld gyárlétszámok vagy házteljesnek eladó. Ertekezhetni lehet Str. Elcerioi (Temp om utca) 31. szám alatt D. bi levénnél. 800

Magánház modern 3 szobás lakással, azonnal elfoglalható 160 000 leltől eladó. Agentura Bwdui Regele Ferdinand Nr. 19. 821

Városi bunda, nutria bélső, egészen új és perloró g. p. villanymotorral olcsón eladó. Oláry I. cég. Reg. Ferdinand No. 7. 813H

Kovácsműhely teljes felszereléssel, helyiséggel eladó, Agentura Bwdui Regele Ferdinand No. 19. 819

Eladó ampiritűs elefántcsont legyező (vitrin darab), nagyon szép medeira renesszáns ajtós milliók, futók, talczeritők, abrozok stork, egyteritők, file motívok, betétek, blóli csipke és betét. Költői fehér, arany és színes terítő, szita gobelin, gobelin képek rámdával és anélkül, montirozott diványpárnák, kelim abroz és drapória és sarga selyem peplán. Nagyon szép fehérnemű, ingek, nadrágok és leibhenek, selyem rojtos kendő. Egészen új szürke szövet kosztüm és estélyi ruha, sarga selyem, autó bundák, zsuzsalf, lámpaernyők, szanítás — (szobagőzfűdő) — perza szőnyegek, ebéd 24.000 le, perza ebédizőnyeg, perza és szafina átvétők, igen olcsón, 2 ablakra nordis függöny, indiai ezüst szál, képek, fekete telt, nagyon szép ezüst egészen új jelmezruha, színes és fehér abrozok, szalvéták. Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra Szász. 677H

Asztalosműhely teljes felszereléssel, 3 évi bér szerződésel eladó, Agentura, Bwdui Regele Ferdinand 19. 820

Vessünk butorokat szőnyegeket teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kassza, zongorát, cellárokat, porcelánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és Fia

Bu or, szőnyeg és régiségkereskedők Str. Generali Moscu (Mezey Mihály) 10.

Közfélék

Fogorvosi Ambulatorium Jorga (Zoldai) utca 1. Alkalmazottaknak, szőnyegnek díjjal szakszaki kezelési foglalkozások, mulogok anyaa megterítés. 72

100.000 lei magánpénz városi ingatlanra előn és feltételek mellett kiadó. Agentura, Bwdui Regele Ferdinand Nr. 19. 818

Ötvenévi bérlet és hármily igazolványhoz szükséges fényképek, Nagyvárad területén legolcsóbban, 20 leltől kezdve készítenek. Zenkar fényképezésnél, Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 25. Felvételre esle fél 8-ig.

Hármányát fejlek, javított, újakat kötök szépen, olcsón. Str. Covizilor (Pereces-utca) 2. sarok. 617

Zongora hangolást, javítást vállal és rendű emberekben. Előjegyzéseket elfogad a Sipoa papírkedves. 750

Perzon szőnyeg készítéshez finacozó térsel keresek Cim Hegedűs Hirlepirodában. 824H

Orák

alkalmazott javítását a legkomplikáltabbig tisztítanak

Tiszay

végzi Strada Alexandrit (Telaky-utca) 9. sz. alatt. Jutayos árak. Prizt árak.

Ismeri magas árban vaszek arany ezüst és brillians tárgyakat

KLEIN

Órák, arany, ezüst, platina

Avram Iancu (Kozmuth-ut) 4

Iroda, raktár vagy varrodának

alkalmas 5X8m helyiség a Bul. Regele Ferdinand (völ Rákóczi-ut) központjában kiadó. Ertekezhetni ex „Ardeai”-ban Str. Episcopia Clorogaru (völ Uri-ut) No. 8. Telefon: 203.

Órák, ékszer

chinazást díszítárgyakat szerviseket a legolcsóbban Árul

BEER

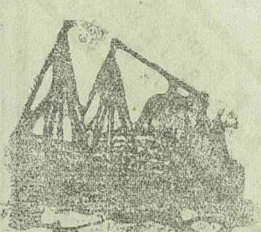
Josif Vnican (Nagy Sándor) u. 1. — Óra és órák javítás

White Star Dominion Line White Star Line

direkt szolgálat

Cherbourg
Havre

Antwerpen
Hamburgból

KANADÁBA

Hét nap alatt három naponként induló óriáshajókkal. — Vizum- és hajóügyekben felvilágosítással szolgál:

N. Brück & Co. Filiale Oradea-Mare

Str. Alexandrii No. 11. (Kereskedelmi és Iparkamara épület)

256

Sonnenfeld Adolf, Oradea Mare, Lára